

Lastevanemate nurk

Koduõpetus II

Eelmises "Lastevanemate nurgas" me vaatlesime koduõpetuse teostamist peamiselt laste eelkoolieas. Laste kooliikka jõudmisel tuleb jätkata nende eesti keele lugemisoskuse laiendamist ja süvendamist ja eesti keele sõnavara järkjärgulist rikastamist. Oma võõrsil võrsuva põlvkonna peame paratamatult üles kasvatama kakskeelsena. See on tohutult raske ülesanne, mis paljudele lastevanematele üksinda käib üle jõu. Selletõttu on välisabi eesti lasteaedade (mängiringide), eesti koolide (täienduskoolide), suvekodude ja noorteorganisatsioonide näol hädatarvilik. Vanavanemate ja teiste (näit. pensionäride) välisabi kas või eesti keele algõpetuse andmiseks on kõigiti tervitatav. Kodudes, kus lapsevanemad on tahtelised ja suutelised eesti keele kahtima panema niipea, kui laps on hällist välja saanud, areneb laste kakskeelsus kõige sujuvamalt. Aastate jooksul kujuneb eesti keel laste teadvuses samaväärseks rootsi keelega.

Ainult koduses eluringis - ja seda väga lühikest aega õppäeva kohta - võib laste eesti keele oskus kergesti jääda nn. kõõgikeele tasemele. Väljaspool kodust eluringi (kas või näit. noortelaagris) jäävad paljud noored oma eesti keelega kohe kimbatusse, hakkavad trotsima ja jonnima ja võtavad appi rootsi keele. Selle võltsimiseks tuleb maast madalast kasutamisele võtta eestikeelne kirjavara ja seda nii suures ulatuses kui see on vähegi võimalik. Eestikeelne kirjasõna lapsevanema või mõne teise kaasabil ja järelevalvel on kuldaväärt abiline eesti keele õpetamisel ja õppimisel. Selletõttu tuleb meie noori juba varakult juhtida vastavalt nende eale sobiva eestikeelse kirjavara juurde või ka vastupidi: sobiv eestikeelne kirjavara juhtida nende juurde. Meie noortele sobiva eestikeelse kirjavara alal me seisame aga suurte puudujääkide ees, millele kõrvaldamise on meie ühiskonna kõige kiirem ülesanne pärast Raamatu Aastal peetud ilusaid kõnesid ja suuri üleskutseid. Ka koduõpetuses tuleb joonduda meie lasteaedades (mänguringides), koolides (täienduskoolides) ja suvekodudes kasutatava õppe- ja saatematerjaliga, sellepärast olgu ka siinkohal esitatud mõned näited:

Peale allakirjutanu "Eesti aabitsa" ja "Eesti alglugemike" I - IV on eriti soovitatav rööbiti kasutada ka V. Lenk'i "Õpeta mind lugema" I - II. Saatematerjalina sobivad neile lisaks K. Ristikivi "Semud" ja "Sellid", H. Nõu "Ruuduline röövel" jt.

Laulda, mängida ja tantsida tahab iga väikelaps. Need tegevused kuuluvad ka koduõpetuse raamidesse. Väga heaks abivahendiks on sellel alal Torontos ilmunud

"Laule, mängi ja tantse väikelastele".

Vanemale astmele on allakirjutanu "Eesti lugemik" II ja selle kõrval heaks saatematerjaliks näit. G. Helbemäe "Miku ja Minni - kaks võõtoravat."

V Kodumaa tundmine kuulub koduõpetuse raamidesse. Sellel alal on soovitada A. Kajassaare "Eesti maateadus" 1. ja 2. vihk ja "Eesti kaart jutustab". Viimase teose juurde kuulub paratamatu õppevahendina suur Eesti kaart.

Keeleõpetuse alal on väga soovitatav algõpetuses kasutada V. Lenk'i "Eesti keele harjutustik" I, ka lastele, kelle eesti keele oskus on puudulik.

Kõiki eelpool nimetatud õpikuid ja teoseid on võimalik osta või tellida Eesti Kultuuri Koondisest Wallingat. 32 - I, 111 24 Stockholm.

Õppetöö näitlikustamise ja selleks vajalike õppeviiside ja -vahendite kasutamise juurde tuleme edaspidi.

(Järgmises "Lastevanemate nurgas" esitame probleeme, mis senini on ilmnenu välisabi kaudu koduõpetuse teostamise alal.)

EESTI PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUSEUM
FOND K 10266-3
PR 10